

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

Олег ГРИГОР

«» 2024 р.

ПРОГРАМА

фахових вступних випробувань

при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 035 – Філологія

(освітня програма – Германські мови та літератури (переклад включно),

перша – німецька)

Черкаси 2024

1 ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Програма вступних випробувань складена відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 266 від 06 березня 2024 року, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 року за № 379/41724 (зі змінами) (далі – Порядок).

1.1 ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До участі у конкурсі щодо зарахування на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра **зі спеціальності 035 – Філологія (освітня програма – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)** згідно переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (зі змінами), допускаються особи, які здобули освітній ступінь бакалавра чи магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спеціальностями згідно Додатку 5 Правил прийому до Черкаського державного технологічного університету в 2024 р.

Вступник має виявити базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування.

1.2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Перевірити відповідність знань, умінь, навичок вступників вимогам програм.

Оцінити ступінь підготовки вступників до закладів вищої освіти для навчання та здобуття ступеня магістра **зі спеціальності 035 – Філологія (освітня програма – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)**.

1.3 ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА РОЗДІЛІВ З НИХ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ

На іспит виносяться питання з навчальних програм таких дисциплін:

1. «Вступ до фаху: перекладознавство».
2. «Теорія перекладу».
3. «Практика перекладу першої мови».

Перелік тем з навчальних дисциплін, що виносяться на іспит:

1.3.1 Дисципліна «Вступ до фаху: перекладознавство»:

1. Роль перекладу в сучасному суспільстві.
2. Визначення поняття «перекладацька компетенція».
3. Основні компоненти перекладацької макрокомпетенції.
4. Визначення поняття «переклад». Сутність перекладу.
5. Лінгвістичні методи дослідження в перекладознавстві.
6. Основні галузі перекладознавства.
7. Класифікація видів перекладу в сучасному перекладознавстві.
8. Безеквівалентна лексика. Класифікація.
9. Основні способи передачі безеквівалентної лексики.
10. Лексикографічні проблеми перекладу.
11. Типи перекладацьких словників.
12. Система мови, мовна норма, узус.
13. Типи перекладацьких відповідників.
14. Професійна етика перекладача.
15. Проблема визначення одиниці перекладу.

1.3.2 Дисципліна «Теорія перекладу»:

1. Сутність поняття «перекладацька трансформація».
2. Класифікації перекладацьких трансформацій в сучасному перекладознавстві.
3. Основні прийоми лексико-семантичних трансформацій.
4. Основні прийоми стилістичних трансформацій.
5. Основні прийоми граматичних трансформацій.
6. Мотиви використання перекладацьких трансформацій.
7. Особливості перекладу текстів наукового стилю.
8. Особливості перекладу публіцистичних текстів.
9. Особливості перекладу текстів розмовного стилю.
10. Особливості перекладу художніх текстів.
11. Ситуативна модель перекладу.
12. Комунікативна модель перекладу.
13. Інформативна модель перекладу.
14. Семантична модель перекладу.
15. Психолінгвістична та нейролінгвістична моделі перекладу.
16. Трансформаційна модель перекладу.
17. Теорія рівнів еквівалентності Комісарова.
18. Інтерпретативна модель.
19. Проблема моделювання процесу перекладу.
20. Види міжмовних перекладацьких відповідників та їх класифікації.

21. Проблема визначення одиниці перекладу.

1.3.3. Дисципліна «Практика перекладу першої мови»:

1. Виявлення семантичного значення лексичних одиниць.
2. Особливості перекладу безеквівалентної лексики.
3. Переклад власних назв.
4. Особливості перекладу слів-реалій та структурних екзотизмів.
5. Використання основних прийомів перекладацьких трансформацій.
6. Особливості перекладу фразеологізмів.
7. Особливості перекладу артиклів.
8. Особливості перекладу іменників.
9. Особливості перекладу дієслів.
10. Особливості перекладу прикметників.
11. Особливості перекладу займенників.
12. Переклад пасивних конструкцій.
13. Переклад дісприкметникових зворотів та поширеного означення.
14. Переклад інфінітивних конструкцій.
15. Умовний спосіб (кон'юнктив): особливості перекладу.

1.4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.4.1. Дисципліна «Вступ до фаху: перекладознавство»

1. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Перекладознавство (німецько-український напрям). Чернівці : Видавничий дім «Букрек», 2014. 640 с.
2. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства: [підручник]. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.
3. Кучер З.І. Редчиць Т.В., Орлова М.О. Практика перекладу (німецька мова). Вінниця: Нова книга, 2017. 464 с.

1.4.2 Дисципліна «Теорія перекладу»

1. Кияк Т.Р. Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник] / І. В. Корунець. Вінниця: Нова Книга, 2000. 448 с.

1.4.3 Дисципліна «Практика перекладу першої мови»

1. Кучер З.І. Редчиць Т.В., Орлова М.О. Практика перекладу (німецька мова). Вінниця: Нова книга, 2017. 464 с.

2. Кучер З.І. Редчиць Т.В., Орлова М.О. Практика перекладу (німецька мова). Черкаси: ЧДТУ, 2017. 256 с.
3. Кучер З.І. Редчиць З.І. Переклад з німецької мови: Практикум (навчальний посібник). Черкаси: ЧДТУ, 2016. 223 с.

2 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Вимоги до вступного іспиту відповідають вимогам чинних навчальних програм відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 – **Філологія (освітня програма – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)**.

Час тестування – 2 астрономічні години (120 хвилин).

Вступні випробування проводяться в письмовій формі.

Тестове завдання складається з *трьох* блоків по 10 завдань в кожному.

Блоки 1 та Блок 2 містять завдання відкритого типу, *Блок 3* – закритого типу.

Блок 1 (теоретичний) містить 10 завдань відкритої форми – це теоретичні питання з навчальних програм таких дисциплін: «Вступ до фаху: перекладознавство» та «Теорія перекладу». Завдання *теоретичного блоку* мають на меті перевірити рівень теоретичної підготовки студентів, володіння теоретичними питаннями у галузі перекладознавства.

Блок 2 (практичного типу) містить у собі 10 практичних завдань відкритої форми, а саме переклад 5-ти різнотипових речень із німецької мови на українську та 5 речень з української на німецьку.

Блок 3 (практичний) – переклад 10 фразеологічних виразів у формі закритих тестових завдань. Кожне завдання має три варіанти відповіді, з яких тільки одна правильна.

Завдання *практичного блоку* мають на меті перевірити рівень володіння вступниками лексичним та граматичним мінімумом з тематики курсу; знання країнознавчих реалій іноземної мови в суспільно-політичній, економічній, культурній та науковій галузях; знання основних закономірностей побудови текстів різних функціональних стилів, вміння здійснювати різні форми перекладу, застосовуючи перекладацьку компетенцію, володіння фоновими знаннями, які допомагають під час перекладу безеквівалентної лексики.

Під час проведення вступного випробування забороняється використовувати підручники, навчальні посібники та словники, а також користуватися мобільними телефонами та іншими засобами зв'язку і передачі даних.

Правильність виконання завдань оцінюється відповідно до критеріїв оцінювання знань.

Екзаменатор не зобов'язаний читати розв'язання завдань, що наведені вступником в чернетці.

Результати фахового вступного іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів і є результатом додавання до 100 балів суми балів, отриманих за виконання кожного завдання (тесту).

Особи, які набрали на вступних випробуваннях менше ніж 124 бали, позбавляються права участі в конкурсі за спеціальністю (освітньою програмою).

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Результати фахового вступного іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів і є результатом додавання до 100 балів суми балів, отриманих за виконання кожного завдання (тесту):

- За кожну правильну та повну відповідь на теоретичне питання (*I завдання – теоретичний блок*) вступник одержує максимальну кількість балів – 4; за відповідь, яка містить певні неточності – 3 бали; за неповну відповідь – 2 бали; за відповідь на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину теоретичного матеріалу – 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів – 40.

- За правильний та адекватний переклад кожного речення з німецької мови на українську та з української на німецьку (*II завдання – практичний блок*) вступник максимально одержує 4 бали, за неправильний – 0. За переклад з незначними помилками вступник отримує 3 бали; за неповний переклад вступник може отримати 2 бали, за неточний і неадекватний – 1 бал. Максимальна кількість балів – 40.

- За правильний підбір відповідника із запропонованих до кожного сталого виразу мовою оригіналу (*III завдання – практичний блок*) вступник одержує максимально 2 бали, за неправильний – 0. Якщо відповідник підібрано не точно, вступник отримує 1 бал. Максимальна кількість балів – 20.

2. Особи, які набрали на вступних випробуваннях менше ніж 124 бали, позбавляються права участі в конкурсі за спеціальністю (освітньою програмою).

Голова фахової атестаційної комісії зі спеціальності 035 – Філологія (освітня програма Германські мови та літератури (переклад включно) перша - німецька)

к.філол.н., доц. Тетяна РЕДЧИЦЬ